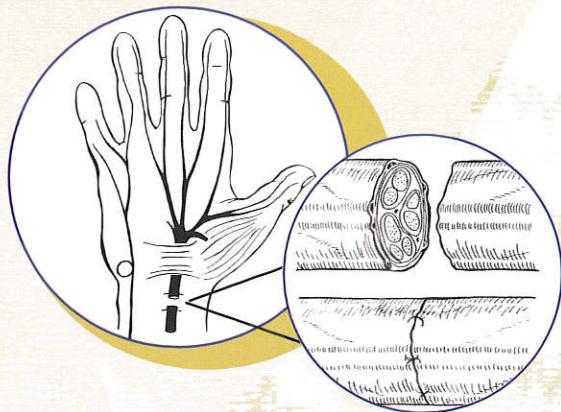

Nervu bojājumi

◆ Nervi jāsašuj pēc iespējas drīzākā laikā, jo jau mēnesi pēc bojājuma nervu gali atvelkas viens no otra un rekonstrukcija ir sarežītāka

Ja pēc grieztas brūces rokā pēkšņi notirpst vai paliek nejutīgs pirksts vai tā daļa, iespējams, ir bojāts kāds nervs.

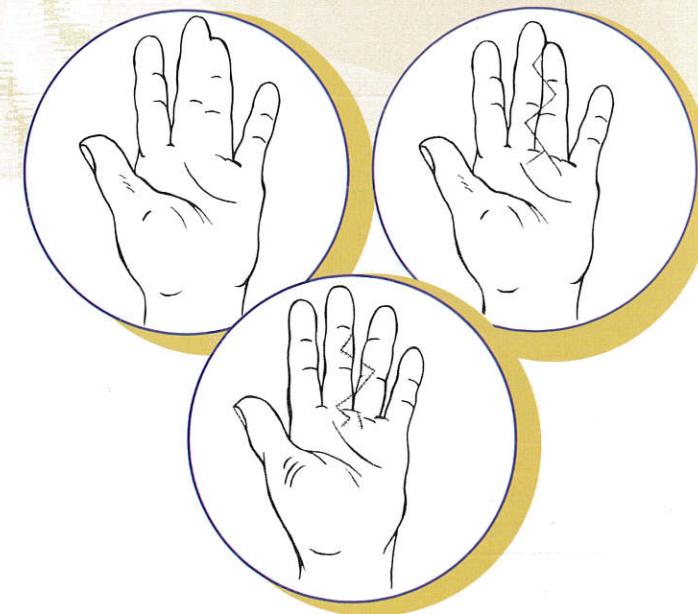
Ar mikroķirurgijas palīdzību zem mikroskopa ar sīkiem diegiem un instrumentiem nervu ir iespējams sašūt. Jauniem cilvēkiem iespējams atgūt jušanu gandrīz pilnībā. Pēc nerva sašūšanas, atkarībā no apstākļiem, nervs aug 0,1 līdz 1 mm diennaktī no bojātās vietas uz pirksta galu. Tas nozīmē, ka pirksta pamatnē sašūts nervs jušanu atgūs pēc 3 līdz 4 mēnešiem, savukārt plaukstas pamatnē sašūtam nervam jušana pirkstu galos atgriežas ne ātrāk kā pēc 6 mēnešiem.

Sindaktīlija

Sindaktīlija ir viens no biežākajiem iedzimtajiem defektiem jeb kopā saauguši divi vai vairāki pirksti.

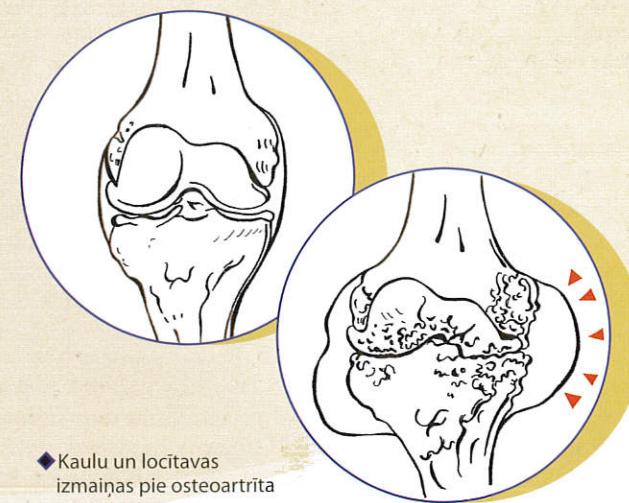
Veicot operāciju, pirkstus ir iespējams atdalīt. Operācijas laikā nepieciešama arī neliela ādas pārstādišana, lai slēgtu brūces. Sarežītāka operācija jāveic, ja kopā saauguši pirkstu kauli, taču parasti pēc operācijas iespējams iegūt pilnīgi netraucētu pirkstu funkciju.

Citas deformācijas, kuras var mazināt vai novērst, ir trūkstoši vai deformēti pirksti, nekustīgas cīpelas, anomāli nervi vai asinsvadi.

◆ Ar operācijas palīdzību kopā saaugušos pirkstus iespējams atdalīt

Osteoartrīts (osteoartroze)

◆ Kaulu un locītavas izmaiņas pie osteoartrīta

Tā ir locītavu saslimšana, kas skar arī plaukstas mazās locītavas. Tā novērojama pie pastiprinātās locītavu noslodzes un izdiļuma vecākiem cilvēkiem, kā arī pēc traumām. Pēctrumatisks osteoartrīts pārsvarā novērojams pacientiem pēc konkrētās locītavas traumas pat pirms daudziem gadiem. Ar to slimos gados jaunāki cilvēki.

Visbiežāk osteoartrīts ir īkšķa pamatnē un pirkstu kauliņos, kuri deformējas, veido iekaisumu un mazas cistījas ādā, īpaši, pirkstu galu locītavās. Ja artrīts ir īkšķa pamatnē, tad vērojams uztūkums, sāpes pie riņķveida kustībām, kā arī nespēja noturēt smagāku rīta tējas krūzi.

Pārciest šo slimību ilgstoši var palīdzēt steroīdu (pretiekaisuma) līdzekļu injekcijas, bet galīgā ārstēšanas metode ir ķirurgiska. Pēc šādas operācijas radikāli samazinās sāpes un pieaug satvēriena spēks, tomēr tas nekad nebūs tāds, kāds bija pirms slimības.

Reimatoīdais artrīts

◆ Tipisks plaukstas izskats pie reimatoīdā artrīta

Tā ir saistaudu slimība, kas deformē plaukstas locītavu un izmaina cīpelas. Šo slimību ārstē reumatologi. Lielu daļu šis slimības izraisīto simptomu var atvieglot, lietojot īpašas šinas vai fizoterapiju, taču dažkārt nepieciešama ķirurģiska iejaukšanās, un operāciju veic plastikas ķirurgs. Ķirurgi var rekonstruēt slimības radītās komplikācijas, piemēram, izgriezot iekaisušos audus no locītavām, nomainot deformētās locītavas ar mākslīgajām. Lai gan pēc operācijas plauksta neatgūs pilnu spēku, tā būs ērtāk lietojama sadzīvē.

Svarīgi atcerēties, ka operācija neārstē pamatslimību un būs jāturpina ārstēšanās pie reumatologa.

Norman Tomiševa
PLASTIKAS ĶIRURĢS
KLĀJAS ĶIRURĢS
IC: 53060011821

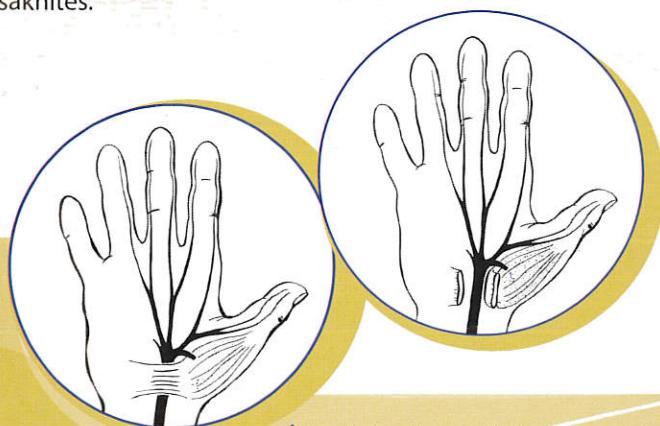
Karpālā kanāla sindroms

Karpālais kanāls ir veidojums plaukstas pamatnē, caur kuru iet saliecēcīpslas un vidusnervs, kurš nodrošina jutību vairākumam pirkstu.

Slimības, traumas, pārpūle vai ilgstošas vienmūjas kustības var izraisīt nerva saspiedumu. Izolēta karpālā kanāla sindroma gadījumā bieži pie vainas ir nepareiza darba vides ergonomika, gan strādājot cilvēkam pie datora, gan intensīvu fizisku darbu. Karpālā kanāla sindroms biežāk sastopams sievietēm, cukura diabēta slimniekiem, kā arī cilvēkiem ar pavājinātu vai rogdziedzera funkciju.

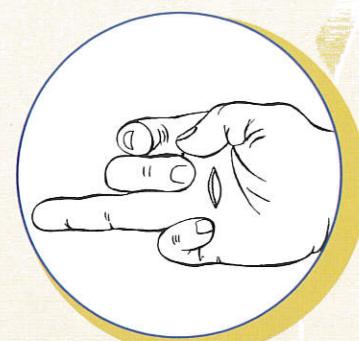
Parasti slimība izpaužas kā īkšķa, rādītāja un vidējā pirksta notirpums, sāpes un dedzināšanas sajūtas, kuras vairāk izteiktas naktī. Lai kaut daļēji atbrīvotos no nepatīkamajām sajūtām, pacienti parasti cēnsas plaukstu masēt vai papurināt. Sākotnēji var palīdzēt pretiekaisuma medikamenti vai šinas, bet ja tie nelīdz, jāveic operācija, kuras laikā tiek izdarīts neliels grieziens delnas pamatnē, lai samazinātu spiedienu karpālajā kanālā. Operācijas rezultāts atkarīgs no laika, cik ilgi nervs bijis saspiepts. Tāpēc svarīgi doties pie ārsta laikus.

Bieži pacientiem ar karpālā kanāla sūdzībām tiek konstatēti traucējumi arī citos kanālos vai pat muguras smadzeņu saknītēs.

◆ Ar nelielu griezienu plaukstas pamatnē saspiesto nervu iespējams atbrīvot

Cīpslu bojājumi

◆ Pat pie neliela pušuma iespējams cīpslas bojājums, kā dēļ cilvēks nevar saliekt vai atliekt pirkstu

Plaukstā ir cīpslas, kas saliec pirkstus un plaukstu (saliecēcīpslas) un cīpslas, kas atliec pirkstus un plaukstu vai atvelk īkšķi (atliecēcīpslas). Vēl līdz 20. gadsimta vidum pirkstu cīpslas tika dēvētas par „no man's land”, taču pēdējo gadu sasniegumi plaukstas kīrurģijā ļauj rekonstruēt cīpslu bojājumus un iegūt gandrīz simtprocēntigu funkciju.

Traumas vai slimības gadījumā cīpslas var pārplīst vai tikt bojātas, un tas izpaužas ar nespēju saliekt vai iztaisnot pirkstu vai plaukstu.

Ja cīpsla ir bojāta, svarīgākais ir tuvāko dienu laikā noklūt pie plaukstas kīrurga, lai cīpslu sašūtu. Ja pie ārsta dodas vēlāk kā pēc trīs nedēļām, tad bojātā cīpsla ir tik ļoti izmainīta, ka ir nepieciešamas daudz sarežģītākas ārstēšanas metodes, kuras nedod tik labus rezultātus, kā tūlītēja cīpslas šuve. Pēc cīpslas sašūšanas aptuveni 5 nedēļas nepieciešams nēsāt imobilizējošu šīnu, lai cīpslas šuvi nepārrautu, bet tajā pat laikā ir regulāri jāvingrina roka pie ergoterapeita, lai cīpsla nepieaugtu pie apkārtējiem audiem.

Nonna Tomiševa
PLASTIKAS KĪRURĢE
ROKĀS KĪRURĢE
ID 33060011821

22020340

Higromas jeb gangliji

Tās ir locītavu „trūces”, kuras pildītas ar locītavas šķidrumu – dzeltenīgu, caurspīdīgu želejevidigu masu. Nereti slimība attīstās no cīpslas maksts. Cēlonis visbiežāk nav zināms, bet tā varētu būt trauma.

Sākotnēji tie pamanāmi kā mazi bumbuliši zem ādas, kas pakāpeniski aug lielāki. Dažkārt tos izdodas pārspiest, taču higromas atjaunojas. Tādēļ ir iespēja veikt operāciju un pūslīšus izoperēt. Higromu caurstarojot ar lukturīti, tā tumsā izgaismojas. Higromām raksturīga īpašība ir to izmēra maiņa laika gaitā: pēc slodzes tās var pieaugt un tāpat tās var samazināties. Retos gadījumos higromas izzūd pašas.

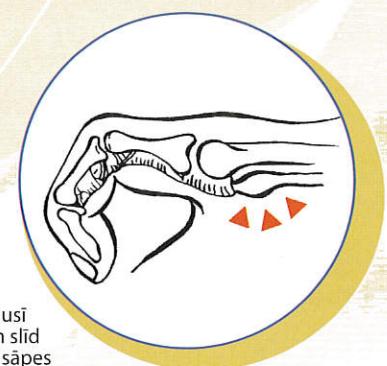
Operācija obligāti nepieciešama gadījumos, kad tiek pieļauta jaundabīga veidojuma iespēja, kā arī, ja veidojums rada sāpes vai pacientam nepatīk tās izskats. Ir pieļaujama higromas dekompresija – tās saturu atsūc ar šķirci. Bet pacientam ir jāsaprot, ka tā ir tikai īslaicīga ārstēšana un veidojums laika gaitā atjaunosis.

Mukozas cistas ir tās pašas higromas, bet pirkstu galos. Tās ir saistītas ar osteoartritu un atgādina mezglīlus pirkstu locītavu virsmās. Mukozas cistas pašas neizzūd un ir ārstējamas tikai kīrurģiski. Reizēm šie veidojumi plīst un tad no tā izdalās locītavas šķidrums. Šādos gadījumos var inficēties un iet bojā locītava, tāpēc obligāta ir sterila pārsēja lietošana.

◆ Bumbuli, kas atrodas zem ādas virs locītavām, visbiežāk ir higromas jeb ganglija cistas

Stenozējošais tendovaginīts jeb stenozējošais ligamentīts

◆ lekaisusī, sabiezējusī cīpsla ar grūtbām slīd caur tuneli, radot sāpes un pirksta ieķilešanos

Stenozējošais tendovaginīts ir „ieklemmējušies” pirksti. Tos rada ilgstošs, smags un vienmūžš darbs. Tas var būt gan cīpslas tūskas dēļ, gan paša kanāla sašaurinājuma dēļ. Garajos pirkstos un īkšķi šādu iekaisumu rada cīpslas tūska, kura rodas pārslodzes rezultātā. Šī slimība biežāk ir reimatoīdā artrīta slimniekiem, cukura diabēta pacientiem, kā arī tā var būt pavismam veseliem jaudīm. Arī jaundzimušajiem var būt mezglveida paresnīnājums īkšķa saliecēcīpslā, taču to neizraisa cīpslas iekaisums, bet gan patiess anatomisks kanāla sašaurinājums.

Slimības simptomi – sāp pirksti, to pamatnē virs cīplām veidojas kustīgs sabiezējums, kas traucē saliekt un atliekt pirkstus.

Sākotnēji slimības ārstēšanā var palīdzēt šinas vai steroīdu injekcijas, bet ja tie nelīdz, nepieciešama operācija. Tās laikā ar nelielu griezienu plaukstas ādā tiek paplašināts tunelis cīpslas slīdēšanai.

Nonna Tomiševa
PLASTIKAS KĪRURĢE
ROKĀS KĪRURĢE
ID 33060011821